

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Cucerescu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

02 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de Vladislav Melnic și Societatea pe Acțiuni „SMA-Fertilitate”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Melnic și Societatea pe Acțiuni „SMA-Fertilitate” împotriva Comisiei Situații Excepționale al raionului Fălești, Consiliului raional Fălești cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „SMA-Fertilitate” și Vladislav Melnic,

c o n s t a t ă:

La data de 08 septembrie 2017 Vladislav Melnic în nume propriu, precum și ca administrator al SA „SMA-Fertilitate” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Situații Excepționale al raionului Fălești, Consiliului raional Fălești cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin ordinul nr. 12 din 31 mai 2006 a Comisiei Situații Excepționale al raionului Fălești a fost ordonată formarea unei comisii raionale pentru analiza și verificarea depozitelor SA „Fertilitate” Fălești pentru primirea produselor de uz fitosanitar.

Prin actul din 01 iunie 2006, aprobat de Președintele raionului Fălești, comisia a constatat respectarea normelor pentru depozitarea îndelungată a produselor de uz fitosanitar.

Prin actul din 22 iulie 2007, aprobat de Președintele raionului Fălești, comisia a dispus predarea-primirea produselor de uz fitosanitar în cantitatea totală de 198,997 de tone la depozitele SA „Fertilitate” Fălești. În acest sens ultima a acordat spațiul corespunzător încheind contracte de locațiune.

Ulterior, a indicat reclamantul că, în temeiul contractelor dintre SA „Fertilitate Fălești” și Consiliul raional Fălești, prima a acordat spațiul necesar păstrării produselor de uz fitosanitar, iar ultima a depozitat în spațiul dat produsele menționate.

A menționat reclamantul că, la data de 06 iulie 2017 Comisia Situații Excepționale a raionului Fălești a hotărât responsabilizarea lui Vladislav Melnic, pentru asigurarea pazei integrității pesticidelor rămase în urma evacuării, cât și asigurarea de către administratorul SA „SMA Fertilitate” - Vladislav Melnic, privind accesul la depozitul cu rămășițele de produse de uz fitosanitar.

A indicat reclamantul că, nu este de acord cu faptul respectiv, atât timp cât contestatarii sunt persoane de drept privat, iar aceștia nu pot fi obligați la realizarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1543 din 29.11.2002 cu privire la măsurile suplimentare pentru depozitarea centralizată și neutralizarea pesticidelor inutilizabile și interzise.

Or, în viziunea reclamantului, conform actelor nominalizate sunt deja instituite autorități competente spre realizarea acestor scopuri și nicidecum o persoană juridică de drept privat care desfășoară activitatea de antreprenoriat și o persoană fizică.

Astfel, reclamantul a susținut că, potrivit pct.1 al Hotărârii Guvernului nr 1543 din 29.11.2002, președinții raioanelor, primăriile municipiilor și Comitetul executiv al U.T.A. Găgăuzia vor selecta câte un depozit pentru stocarea pesticidelor inutilizabile și interzise de pe teritoriul administrat și, de comun acord, cu Ministerul Apărării și Departamentul Situații Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, vor asigura desfășurarea lucrărilor de reambalare, transportare și păstrare a lor până la nimicire.

De asemenea a susținut că, pct.3 al Hotărârii Guvernului nr. 1543 din 29.11.2002, obligă ministerele, autoritățile administrației publice locale și U.T.A. Găgăuzia să realizeze întocmai măsurile prevăzute în planul nominalizat. Iar, pct. 4 prevede că cheltuielile pentru executarea prevederilor pct.3 al Planului de măsuri suplimentare pentru depozitarea centralizată și neutralizarea ulterioară a pesticidelor inutilizabile și interzise vor fi acoperite din bugetul de stat și din alte surse, conform devizului de cheltuieli prezentat de Centrul de stat pentru atestarea și omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanțelor de pe lângă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Mai mult ca atât, conform pct. 6 din anexă la actul normativ, reambalarea, transportarea și depozitarea centralizată a pesticidelor inutilizabile și interzise la depozitele preconizate pentru păstrare este responsabil Ministerul Apărării, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne. Iar, conform pct. 13 asigurarea depozitelor centralizate de păstrare a pesticidelor perimate cu pază paramilitară se face în bază de contract, cu acoperirea cheltuielilor din contul bugetelor unităților administrativ- teritoriale și responsabili fiind Ministerul Afacerilor Interne, prin intermediul Întreprinderii de Stat „Servicii Pază” și autoritățile administrației publice locale.

În această ordine de idei, la data de 26 iulie 2017 reclamantii s-au adresat cu o cerere prealabilă către Consiliul raional Fălești prin care au solicitat, anularea deciziei contestate, însă contrar celor indicate, organul ierarhic superior și-a degrevat competența într-un mod neîntemeiat cu toate că a și format comisia a cărui act se contestă.

A solicitat Vladislav Melnic și SA „SMA Fertilitate” anularea integrală a pct. 1 și 5 din decizia Comisiei Situații Excepționale a raionului Fălești nr. 06 din 06 iulie 2017.

Prin hotărârea din 18 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Vladislav Melnic și SA „SMA Fertilitate” a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 22 octombrie 2018, Vladislav Melnic și SA „SMA Fertilitate” au declarat apel, solicitând, admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Vladislav Melnic și SA „SMA Fertilitate”.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 1 alin. (1), (2), 3 alin. (1) lit. a) și 26 din Legea contenciosului administrativ, pct. 1 din Hotărârea Guvernului cu privire la măsurile suplimentare pentru depozitarea centralizată și neutralizarea pesticidelor inutilizabile și interzise nr. 1543 din 29 noiembrie 2002, art. 3 alin. (2) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2016 și a concluzionat că nu a identificat nici un temei, care ar determina că pct. 1 și 5 din decizia Comisiei Situații Excepționale al raionului Fălești nr. 06 din 06 iulie 2017 este emisă contrar legii și competenței. Prin urmare, soluția primei instanțe cu privire la respingerea acțiunii este întemeiată și legală.

La data de 30 iulie 2019, Vladislav Melnic și SA „SMA Fertilitate” au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârea primei instanțe și cea a instanței de apel urmează a fi casate, deoarece soluțiile date de acestea sunt greșite, adoptate în rezultatul aprecierii greșite a stării de fapt și aplicării eronate a normelor de drept material, fără a fi elucidate pe deplin probele prezentate de părți și fără a se expune asupra momentelor importante, invocate de aceștia în susținerea poziției sale, fiind dată o apreciere unilaterală a probelor prezentate de intimat. A mai indicat că cauza a fost judecată în absența unui participant la proces, căruia nu i-a fost comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost inițiat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul

administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

La data de 09 iulie 2019 Vladislav Melnic a recepționat decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii (f.d. 37, vol.II).

Astfel, la data de 30 iulie 2019, în termenul prevăzut de lege, Vladislav Melnic și SA „SMA Fertilitate” au declarat recurs.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Vladislav Melnic și SA „SMA Fertilitate”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității

recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului consideră că recursul depus de Vladislav Melnic și SA „SMA Fertilitate”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 207, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Vladislav Melnic și Societatea pe Acțiuni „SMA Fertilitate” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru